

ביאור בדרך אפשר

1 וּכְמִבּוֹאֲרֵי⁴³ בְּעֵינֵי תַּחֲרוֹת הַחֲסִידוֹת בְּעֵינֵי הַפִּירוּשׁ הַפְּנִימִי בַּסּוּק אָבִי וְאִמִּי
 2 עֲזֹבוּנִי וְהוֹי' יֹאסֶפְנִי⁴⁴, דְּאָבִי וְאִמִּי עֲזֹבוּנִי קָאֵי מְכוּוֹן עַל
 3 חֲקֻמָּה וּבִינָה, וְעַל-יְדֵי שְׁהֵם עֲזֹבוּנִי, דוּקָא כַּאֲשֶׁר יֵשׁ חִסְרוֹן,
 4 לְכַאוּרָה, שֶׁל אֹרֵחַ הַחֲכֻמָּה וְאוֹרֵחַ הַבִּינָה (שֶׁנִּמְשְׁלוּ לָאֵב וְאִם כִּי אֹפֵן הַתְּהוּוֹת
 5 וְהַוֹלָדוֹת הָרַגְשׁ בְּמִידוֹת שֶׁבִּלְבָב
 6 מִהַמְּוִחֵן הוּא עַל יְדֵי הַחֲכֻמָּה, שֶׁהִיא
 7 נְקוּדַת הָרַעִיוֹן וְנִמְשְׁלָה לָאֵב מִתְּחַבְּרַת
 8 עִם הַבִּינָה שֶׁהִיא פְּרִטֵי הָרַעִיוֹן וְנִמְשְׁלָה
 9 לָאֵם, וְהַבִּינָה הִיא ה'מִוֹלִידָה' אֵת
 10 הַמִּידוֹת וְלִכֵּן הִיא נִקְרָאת "אֵם הַבְּנִים")
 11 הִנֵּה וְהוֹי' יֹאסֶפְנִי, דְּקָאֵי עַל
 12 עֲצָמוֹתַי וּמִהוֹתַי יִתְבַּרְךָ,
 13 הַקְּרוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּכַוּוֹרוֹ וּבְעֲצָמוֹ
 14 (שֶׁלֹּמְעֵלָה מִחֲכֻמָּה וְיִבִּינָה) וּמֵאִיר
 15 וּמִתַּגְּלָה גַם בְּמַצַּב שֶׁבוֹ הַחֲכֻמָּה וְהַבִּינָה
 16 לֹא מֵאִירוֹת וְזֶה גִילּוֹי ה'עֲצָמוֹת'
 17 לֹקַח 'תּוֹפְסִי' גַם אֵת עֲצָם
 18 הַנְּשָׁמָה שֶׁלְמֻטָּה וְהַעֲצָם, הַנְּקוּדָה
 19 הַכִּי פְּנִימִית, שֶׁל הַנְּשָׁמָה מְסוּגֵל
 20 'לְקֹלוֹת' אֵת ה'עֲצָמוֹת' אִפִּילוֹ
 21 כִּשֶׁהַנְּשָׁמָה נִמְצָאת לְמֻטָּה, בְּעוֹלָם הוּא
 22 וּמְלוּבֶשֶׁת בְּגוֹף גַּשְׁמִי.
 23 וְזֶהוּ הַתּוֹרוֹף הַקָּשֶׁר וְהַשְּׁיִיכוֹת
 24 (הַפְּנִימִית) בֵּין שְׁנֵי הַפִּירוּשִׁים
 25 הַנִּלְבָּר בְּזִכְרוֹ הוֹי' מָה הָיָה
 26 גוֹי, דְּעַל-יְדֵי שְׁחָסֵר הַנּוֹי'
 27 שְׁעָרֵי בִּינָה שְׁזָהוּ עֲנֵן חֲרַפְתָּ
 28 אֲלִמְנוּתֵיךָ כִּי בְּהַעֲדֵר חֲמִישִׁים
 29 הַשְּׁעָרִים כְּפִי שֶׁהֵם בָּאִים בְּשֵׁנֵי אֹפְנִים
 30 (מִלְמַעְלָה לְמַטָּה וּמִלְמַטָּה לְמַעְלָה)
 31 וּמְסַפְּרִים מֵאֵה - "אֶל-מִנְהָ", כִּנ"ל,
 32 הִנֵּה זֶה גּוֹפָא עֲצָמוֹ, עֲצָם תְּחוּשָׁת
 33 הַחִסְרוֹן, מְבִיא לְפִירוּשׁ הַבְּעַל-
 34 שִׁם-טוֹב, הַמְּלַמֵּד זְכוּת עַל בְּנֵי
 35 יִשְׂרָאֵל בְּכֵךְ שֶׁהֵם נִמְצָאִים בְּדַרְגָּה
 36 גְּבוּהָה לְמִירוֹת מַעֲמָד הַרוּחִי הַנְּחוּת
 37 (כְּמוֹכָא לְעִיל שֶׁהַבְּעַל-שִׁם-טוֹב אִמֵּר
 38 זֹאת לְגַבִּי שֶׁבַחֵם שֶׁל הָאֲנָשִׁים הַפְּשׁוּטִים בְּעֵינֵי אֶהְבֵּת יִשְׂרָאֵל) זְכוּר מָה
 39 שְׁנַעֲשֵׂה עַל-יְדֵי הַמ"ה שְׁבִנְשָׁמָה, הַבִּיטָה וְרָאָה אִיךָ שְׁהֵם
 40 מְחַרְפִּים אֵת נַפְשָׁם (שֶׁהוּא עֲנֵן הַמְּסִירַת-נַפְשׁ) בְּשִׁבִּיל
 41 אֶהְבֵּת יִשְׂרָאֵל, וְזֶהוּ עֵינֵי זֶה שֶׁל מַעְלָתָם הַגְּדוּלָה שֶׁל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל גַּם
 42 בְּהִיוֹתָם בְּמַצַּב נְחוּת הוּא הַבִּיאוֹר הַפְּנִימִי מָה שְׁכָתוּב⁴⁵ וְהָאִישׁ מָשָׁה

ביאור בדרך אפשר

עֲנִיו מְאֹד מִכָּל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאָדָמָה, וְכָל הָאָדָם"
 פִּירוּשׁוֹ שֶׁמִּשְׁמָה רַבְּנוּ הִיָּה עֵינֵי אֲפִילוֹ (וּבַפְּרָט⁴⁶ לֹא רַק אִפִּילוֹ אֵלָּא
 אֲדַרְבָּה הַעֲנוּוָה שֶׁלוֹ הִיָּתָה בְּמִיּוּחַד) מִהַדוֹר דְּעַקְבָּתָא דְּמִשְׁיָחָא⁴⁷,
 הַדּוֹרוֹת הָאֲחֵרוֹנִים (הַסּוּף, כִּשְׁם שֶׁהַעֲקֵב הוּא בְּסוּף הַגּוֹף, וְהוּא חֶחֶלֶק הַנְּחוּת
 בִּיּוֹתֵר בְּגוֹף) וְזֹאת מְפָנֵי הַמְּסִירַת-
 נַפְשׁ שְׁלָהֶם כִּנ"ל שֶׁהִיא מַעְלָה
 נַפְלָאָה, וּבְגִלְלָה מִשָּׁה רַבְּנוּ הִיָּה עֵינֵי
 בְּמִיּוּחַד כְּלִפְיָהֶם אִף שֶׁמְבַחֲנִית הַרְמָה
 הַרוּחִיָּת הִרִי הַדּוֹרוֹת הָרַאשׁוֹנִים נְעִלִים
 עַל מַהְדּוֹרוֹת הָאֲחֵרוֹנִים.
 וְזֶהוּ הַבִּיטָה וְרָאָה אֵת
 הַחֲרַפְתָּנוּ, דְּקָאֵי הַשְּׁכוּנָה עַל
 זְמַן הַגְּלוּת, וְלִכֵּן הַסּוּק אֹמֵר
 דוּקָא אֵת הַלְּשׁוֹן הַבִּיטָה וְלֹא
 מִסְתַּפֵּק בְּלִשׁוֹן "רֹאָה" בְּלִבְדוֹ, כִּיּוֹן
 שֶׁהַבִּטָּה הִיא מְרַחֵק דְּוָקָא,
 שֶׁהוּא עֲנֵן חֲרַפְתָּ אֲלִמְנוּתֵיךָ
 כִּנ"ל, כִּי בְּחִיצוֹנוּת עַל-כָּל-פְּנִים
 נִרְאָה שְׁבוּמֵן הַגְּלוּת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רַחוּקִים
 מֵאִלוֹקוֹת דְּעַל-יְדֵי זֶה שְׁיֹצְאִים
 מֵעֵינֵי חֲרַפְתָּ אֲלִמְנוּתֵיךָ,
 וְהוֹפְכִים אֵת הַעֵינֵן הַשְּׁלִילִי לְכַאוּרָה
 שֶׁב"אֲלִמְנוּה" לְמַעֲלִיוֹתָ וְגַם יוֹצְאִים
 מֵעֵינֵי הַמ"ה שְׁבִנְשָׁמָה
 כְּשֶׁהוּא בְּאוֹפֵן שֶׁל 'רְאוּמָה',
 שֶׁגַם הוּא שְׁלִילִי לְכַאוּרָה (כִּי זֶהוּ מַצַּב
 נְחוּת שֶׁבוֹ הָאָדָם בְּטַל אֲבֵל בְּרַצּוֹנוֹ
 שֶׁהַבִּיטוֹל שֶׁלוֹ יִירָאָה כְּלִפֵּי חֶזֶק, "רְאוּ-
 מָה", כְּמוֹכָא לְעִיל, וְהַמְּגִיעִים
 לְמִסִּירַת-נַפְשׁ בְּשִׁבִּיל אֶהְבֵּת
 יִשְׂרָאֵל, הֵינּוּ שְׁלִמּוֹת הַמַּצַּב
 הַרוּחִי הַנְּחוּת זּוֹכִים לְמַעְלָה גְּדוּלָה
 מְאֹד פּוֹעֲלִים שְׁיִהְיָה כֵּן גַּם
 מְלַמְעֵלָה לְמֻטָּה בִּיחָס שֶׁל
 הַקְּרוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְבִנֵי יִשְׂרָאֵל מְדָה
 פְּנִיגְד מְדָה⁴⁸, וּבְזִכּוֹת אֶהְבֵּת
 יִשְׂרָאֵל בְּמִסִּירוֹת נַפְשׁ זּוֹכִים לְאֶהְבֵּת ה'
 בְּמִסִּירוֹת לְבִנֵי יִשְׂרָאֵל כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב
 בְּגָאוּלָה הָאֲמִתִּית וְהַשְּׁלִימָה - בְּתַכְלִית הַשְּׁלִימוֹת, שֶׁהִי סוּף
 סוּף הָאֶהְבָּה שֶׁל הַקְּרוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְבִנֵי יִשְׂרָאֵל הִיא בְּשִׁלְמוֹת וּבִאֵה לִידֵי
 בִּיטוֹ בְּגָאוּלָה דוּקָא וּכְמִבּוֹאֲרֵי בְּהַתְּחַלַּת שְׁנֵי סְפָרֵי שֶׁל הַרְבֵּ
 הַמְּגִיד ('אוֹר תּוֹרָה' וְיִמְגִיד הַמְּצַמְצָם אֵת

(43 לקו"ת דרושים לשבת שובה סז, א. 44) תהלים כז, י. (45) בהעלותך יב, ג. (46) ראה סה"מ עטר"ת ע' תס"ד. (47) תו"א שמות נב, א. תרצ"ז ס"ע 298 ואילך. וש"נ. (48) לשון הגמ' שבת קה, ב. וש"נ. (49) מלאכי א, ב.